

1. STRESZCZENIE

PROGNOZY:

- W II połowie 2008 roku i w I połowie 2009 nastąpi wyraźne spowolnienie wzrostu gospodarczego; dynamika PKB w III kwartale 2008 roku wyniosła 4,8%, zaś w I połowie 2009 roku ustabilizuje się na poziomie ok. 4,3%
- W najbliższych kwartałach tempo wzrostu popytu krajowego nadal będzie przewyższać tempo wzrostu PKB; tendencja spadkowa dotknie inwestycje, których dynamika w I połowie przyszłego roku obniży się do poziomu nieco powyżej 11%
- Wzrost produkcji przemysłowej mocno osłabnie; w IV kwartale br. wyniesie 4,0%
- Najbliższe kwartały przyniosą pewne pogorszenie na rynku pracy; można spodziewać się nawet wzrostu bezrobocia sezonowego; w IV kwartale br. oraz I kwartale 2009 roku stopa bezrobocia rejestrowanego wyniesie 9,6%, natomiast wg BAEL 7,4%
- W najbliższych kwartałach jednym z istotnych problemów polskiej gospodarki pozostanie inflacja, chociaż okres jej największego wzrostu już raczej minął; po III kwartale 2008 roku, gdy inflacja wyniosła 4,7%, można oczekiwać jej spadku do poziomu 3,7% w II kwartale 2009 roku
- Rada Polityki Pieniężnej, kierując się przesłankami wynikającymi w sytuacji na rynkach światowych, nie zdecydowała się raczej ani na zwiększenie, ani na obniżkę stóp procentowych; w trzech najbliższych kwartałach stopa referencyjna banku centralnego utrzyma się na poziomie 6%

OPINIE:

- Pierwsza połowa 2008 roku przyniosła pierwsze oznaki spowolnienia tempa wzrostu gospodarczego; produkt krajowy brutto (PKB) wzrósł kolejno o 6,1% i 5,8%, co jednak oznacza spadek w porównaniu z analogicznym okresem 2007 roku
- Osłabieniu uległa dynamika popytu krajowego; w I kwartale 2008 roku popyt krajowy wzrósł o 6,3%, w II zaś o 6,2%
- I połowa 2008 roku charakteryzowała się spowolnieniem aktywności inwestycyjnej przedsiębiorstw
- W I połowie 2008 roku inflacja wykazywała tendencję wzrostową; w styczniu br. wzrost cen towarów i usług wyniósł w porównaniu z analogicznym okresem ub.r. 4,0%, w sierpniu wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 4,8%
- Maleje dynamika sprzedaży detalicznej
- Utrzymuje się wysoka dynamika wynagrodzeń
- W 2008 roku na rynku pracy zauważalne są symptomy spowolnienia; nadal spada bezrobocie i rośnie zatrudnienie, ale wolniej niż w poprzednich latach
- Rok 2008 przyniósł pogorszenie wszystkich wskaźników finansowych przedsiębiorstw; dynamika kosztów zaczęła przewyższać dynamikę przychodów z całokształtu działalności, w czego rezultacie podniósł się wskaźnik kosztów, zaś zyski rosły znacznie wolniej
- Spadek koniunktury najsilniej odczuwają przedsiębiorstwa przemysłowe, głównie z sekcji przetwórstwa przemysłowego; mocny kurs złotego przyczynia się dodatkowo do zmniejszenia planowanej produkcji, szczególnie tej skierowanej na eksport
- Na dobrą koniunkturę w budownictwie wciąż największy wpływ ma popyt krajowy; powoli znikają wcześniejsze problemy tego sektora polegające m.in. na trudnościach w pozyskaniu siły roboczej oraz wynikające z wysokich kosztów materiałów
- W dalszym ciągu poprawia się sytuacja przedsiębiorstw usługowych zajmujących się obsługą nieruchomości, wysoki popyt krajowy pozytywnie wpływa także na handel i naprawy oraz na hotelarstwo i restauratorstwo; pogorszenie sytuacji odczuwają natomiast firmy usługowe zajmujące się transportem, gospodarką magazynową, łącznością oraz edukacją
- W II kwartale 2008 roku wzrosła planowana liczba nowych inwestycji, szczególnie w przedsiębiorstwach o wysokim poziomie wykorzystania mocy produkcyjnych; jednocześnie wśród firm rośnie zainteresowanie finansowaniem inwestycji z kredytów bankowych

- W ostatnich latach konkurencja na rynku telekomunikacyjnym doprowadziła do znacznych spadków cen połączeń w sieciach komórkowych i dostępu do internetu; strategię dalszego rozwoju tego rynku zakładają jednak większy nacisk na konkurowanie jakością przy utrzymaniu obecnych cen
- Monopolistyczna postawa zarządcy polskiej sieci kolejowej – PKP Polskie Linie Kolejowe – i wieloletnie zaniedbania znacząco pogarszają kondycję kolei i powodują przejmowanie ładunków przez transport drogowy
- Budowa autostrad nadal przebiega zbyt wolno i chociaż powody tego stanu rzeczy są powszechnie znane, to ich likwidacja trwa zbyt długo; jednocześnie poważny problem stanowi brak racjonalnego systemu opłat za użytkowanie polskich dróg
- Stale rośnie liczba pasażerów obsługiwanych przez polskie lotniska; koszty paliw i wynagrodzeń ograniczają jednak dalszą konkurencję cenową przewoźników lotniczych i coraz silniej wpływają na ich kondycję finansową
- Przeprowadzona w minionych latach pionowa konsolidacja sektora energetycznego i podział rynku na cztery lokalne monopole sprawia, że przy planowanej rezygnacji z nadzoru regulatora rynku skala podwyżek energii elektrycznej przestaje być przewidywalna
- Po ośmiu miesiącach 2008 roku w budżecie państwa odnotowano niewielki deficyt w wysokości ok. 300 mln zł, co w porównaniu z planem Ministerstwa Finansów (deficyt przekraczający 15 mld zł) oznacza sytuację bliską zbilansowania; przy utrzymaniu się dobrej sytuacji w sektorze samorządowym łączny deficyt kasowy budżetu centralnego i jednostek samorządu terytorialnego ukształtuje się w całym 2008 roku na poziomie niższym niż 2% PKB
- Dzięki niezrealizowanym wydatkom utrzymuje się bardzo dobra sytuacja finansowa sektora samorządowego; po dwóch kwartałach br. jednostki samorządu terytorialnego wykazały nadwyżkę 12,2 mld zł
- Jednostki samorządu terytorialnego nadal pozostają największym i najlepiej radzącym sobie beneficjentem funduszy unijnych, o czym świadczy stan realizacji projektów finansowanych w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR)
- W 2008 roku dług publiczny będzie się kształtował poniżej pierwszego progu ostrożnościowego (50% PKB)
- Projekt budżetu na rok 2009 został przyjęty z deficytem niższym o 9 mld zł niż w roku bieżącym
- Zawierowania na światowych rynkach finansowych jak dotąd nie mają widocznego wpływu na koniunkturę w polskich bankach, których aktywa szybko rosną dzięki dynamicznie rozwijającej się akcji kredytowej; bankom może jednak zabraknąć pieniędzy, gdyż za akcją kredytową nie nadąża przyrost depozytów, a kryzys finansowy na świecie grozi rynkowi międzybankowemu paraliżem
- Sektor bankowy wykazuje nadal rekordowe zyski, a jego wskaźniki efektywności są podobne jak w ubiegłym roku; po lekkim spowolnieniu dynamiki w I kwartale 2008 skumulowane wyniki dla pierwszego półrocza utrzymują się nadal w trendzie wzrostowym
- Mimo silnego powiązania kapitałowego z bankami zagranicznymi na razie nie widać bezpośrednich negatywnych skutków kryzysu światowego, polskie banki mogą jednak ucierpieć pośrednio, np. poprzez spadek płynności rynku międzybankowego i wzrost kosztu pozyskania kapitału; w rezultacie należy liczyć się ze spowolnieniem tempa wzrostu aktywów i zysków sektora w najbliższym czasie
- Ze względu na pogłębiający się kryzys finansowy na świecie warszawskiej giełdzie nie uda się zrealizować ambitnych planów rozwojowych na ten rok
- Z powodu sytuacji finansowej na rynkach światowych w bieżącym roku rekord liczby debiutów ustanowiony w 2007 roku (81 firm) na pewno nie zostanie pobity
- Rynek NewConnect boryka się z problemami niskiej płynności i jakości notowanych spółek
- Pomysł prywatyzacji przez warszawską giełdę – czy to Enei, czy samej GPW – w obecnej sytuacji rynkowej należy ocenić jednoznacznie negatywnie
- Wśród podjętych w ostatnim okresie działań o charakterze regulacyjnym największe znaczenie ma faktyczne uruchomienie segmentów klasyfikacyjnych – Lista Alertów i Strefa Niższej Płynności
- Spodziewane dalsze spadki na giełdzie oznaczają tragiczną sytuację dla osób, które jako pierwsze zaczną pobierać emerytury z OFE
- Efekty kryzysu w gospodarce światowej w sposób pośredni wpłyną negatywnie na kondycję gospodarki Polski poprzez spowolnienie w Europie i ograniczenie polskiego eksportu
- Poziom absorpcji funduszy europejskich w ramach perspektywy finansowej 2007–2013 jest niepokojąco niski; założenia rządu o przekazaniu beneficjentom na koniec bieżącego roku 8,7 mld zł są mało prawdopodobne
- Jedną z podstawowych przyczyn trudności we wdrażaniu programów finansowanych ze środków UE jest niska jakość rządzenia w Polsce, zarówno na poziomie centralnym, jak i lokalnym
- Umacnianie się złotówki sprawia, że maleje wartość alokacji funduszy UE dla Polski wyrażona w polskiej walucie; dalsza aprecjacja, w połączeniu z rosnącą inflacją, może istotnie ograniczyć realną wielkość środków UE kierowanych do naszego kraju w latach 2007–2013